

Versiune anonimată

Traducere

C-461/22 – 1

Cauza C-461/22

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

12 iulie 2022

Instanța de trimitere:

Landgericht Hannover (Germania)

Data deciziei de trimitere:

28 iunie 2022

Reclamant:

MK

Pârât:

WB

Landgericht

Hannover [Tribunalul Regional din Hanovra]

Ordonanță

17 T 19/22

511 C 8608/21

Amtsgericht Hannover [Tribunalul Districtual din Hanovra]

În acțiunea

MK, [omissis]

– reclamant –

[omissis]

împotriva

avocatului WB, [omissis]

– pârât –

Landgericht Hannover – Camera a 17-a civilă – [omissis] a decis, la 28 iunie 2022:

1. Adresează Curții de Justiție a Uniunii Europene, în temeiul articolului 267 primul și al doilea paragraf TFUE, următoarea întrebare:

Curatorul legal, care desfășoară această activitate cu titlu profesional, este operator în sensul articolului 4 punctul 7 din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor, denumit în continuare „RGPD”)?

Acesta este obligat să furnizeze informații în conformitate cu articolul 15 din RGPD?

2. Suspendă procedura până la pronunțarea deciziei Curții de Justiție a Uniunii Europene cu privire la întrebarea menționată la punctul 1.

3. Prezenta ordonanță este definitivă.

Motive

1. Sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene se efectuează în temeiul articolului 267 primul și al doilea paragraf TFUE

a) La originea procedurii care face obiectul trimiterii preliminare se află următoarea situație de fapt:

Reclamantul, născut în anul 1966, este plasat sub curatelă. Acesta nu s-a putut ocupa în mod autonom de administrarea bunurilor sale, astfel încât pârâtul a fost numit curator de către Amtsgericht în cadrul procedurii de curatelă. Motivul a constat în faptul că reclamantul s-a îmbolnăvit. Locuința sa nu se mai afla în stare de curățenie, el nu se mai ocupa de corespondența primită și nu își mai putea conduce nici firma. În locuință nu au putut fi găsite nici documente, nici obiecte de valoare, astfel încât reclamantul nu mai deține niciun fel de bun patrimonial. El locuiește într-un centru rezidențial și de îngrijire și primește de la acest centru bani de buzunar.

Între timp, s-a pus capăt obligației de curator și a fost numit un alt curator profesionist. Reclamantul solicită, în conformitate cu articolul 15 din RGPD,

acces la datele sale personale stocate și la situația contabilă finală în sensul articolului 1890 din BGB [Bürgerliches Gesetzbuch (Codul civil)]. Amtsgericht a admis cererea de asistență judiciară în măsura în care se considera că doar prezentarea situației contabile finale era admisibilă. Pârâtul exercită profesia de avocat.

În ceea ce privește dreptul prevăzut la articolul 15 din RGPD, Amtsgericht a arătat următoarele:

Având în vedere dreptul de acces în temeiul Regulamentului privind protecția datelor, invocat la punctul 1 din proiectul de act de sesizare a instanței din 1 noiembrie 2021, cererea de asistență judiciară trebuia respinsă pentru motivul că solicitantul nu dispunea de un drept în conformitate cu articolul 15 din RGPD în raport cu pârâtul, în calitatea acestuia de fost curator.

Un curator profesionist nu este un operator în sensul articolului 4 punctul 7 din RGPD [omissis]. În plus, Regulamentul privind protecția datelor reglementează raporturile dintre o persoană vizată și un operator atunci când sunt prelucrate date cu caracter personal în conformitate cu articolul 4 punctul 1 din RGPD. Potrivit articolului 1902 din BGB, un curator este reprezentantul legal al persoanei vizate, atât pe plan judiciar, cât și extrajudiciar. Astfel, datele cu caracter personal pot fi prelucrate de curator în numele chiar al majorului ocrotit, iar nu într-un „raport mutual între curator și persoana vizată”; a se vedea Ordonanța din 4 iunie 2018 a Amtsgericht Altötting, cauza XVII 0266/05, XVII 266/05, citată din publicarea în juris. În plus, este necesar să se considere că solicitantul dispune deja el însuși de informațiile esențiale, întrucât are cunoștința de numirea curatorului și, în consecință, de domeniul atribuțiilor sau de activitățile corespunzătoare ale curatorului [omissis].

Reclamantul a formulat o cale de atac împotriva ordonanței pronunțate de Amtsgericht, motiv pentru care Landgericht este chemat să se pronunțe.

b) Textul dispoziției naționale aplicabile în speță [aa)] și jurisprudența națională relevantă [bb)] sunt comunicate după cum urmează:

aa)

Bürgerliches Gesetzbuch [Codul civil]

Articolul 1896 Condiții

(1) În cazul în care, din cauza unei boli psihice sau a unui handicap fizic, intelectual sau senzorial, o persoană majoră nu își poate gestiona, în tot sau în parte, problemele, instanța de tutelă numește, la cererea acesteia sau din oficiu, un curator. Cererea poate fi depusă și de o persoană incapabilă. În măsura în care persoana majoră nu își poate gestiona problemele din cauza unui handicap fizic, curatorul va fi numit numai la cererea acesteia, cu excepția cazului în care persoana majoră nu este în măsură să își exprime voința.

(1a) Curatorul nu poate fi numit împotriva voinței liber exprimate a persoanei majore.

(2) Un curator poate fi numit numai pentru categoriile de sarcini pentru care este necesară asistența. Atunci când problemele persoanei majore pot fi gestionate de către un mandatar, care nu figurează printre persoanele menționate la articolul 1897 alineatul (3), sau prin alte forme de asistență pentru care nu este desemnat niciun reprezentant legal, la fel de bine ca de către un curator, asistența nu este necesară.

(3) În cadrul atribuțiilor sale, poate intra de asemenea exercitarea drepturilor majorului ocrotit prin curatelă în raport cu mandatarul acestuia.

(4) Decizia privind utilizarea mijloacelor de telecomunicații de către majorul ocrotit prin curatelă și primirea, deschiderea și reținerea corespondenței sale intră în sarcina curatorului numai dacă instanța a dispus în mod expres acest lucru.

Articolul 1897 Numirea unei persoane fizice

(1) Instanța de tutelă numește în calitate de curator o persoană fizică aptă să gestioneze din punct de vedere juridic problemele majorului ocrotit prin curatelă în cadrul atribuțiilor stabilite de instanță și să îl asiste personal în acest scop în măsura în care este necesar.

(2) Angajatul unei asociații de asistență recunoscute în temeiul articolului 1908f, care exercită în cadrul acesteia activitatea de curator cu normă întreagă sau parțială (asistent în cadrul unei asociații), nu poate fi numit decât cu acordul asociației. Situația este aceeași în cazul angajatului unei autorități competente în materie de asistență care exercită în cadrul acesteia activitatea de curator cu normă întreagă sau parțială (asistent în cadrul unei autorități).

(3) O persoană care se află într-un raport de subordonare sau într-un alt raport strâns cu o instituție, cu un cămin sau cu o altă unitate în care este găzduită sau locuiește persoana majoră nu poate fi numit curator al acesteia.

(4) În cazul în care persoana majoră propune o persoană care poate fi numită curator, această propunere trebuie acceptată dacă nu este contrară interesului persoanei majore. În cazul în care persoana majoră propune ca o anumită persoană să nu fie numită, se va ține seama de acest lucru. Prima și a doua teză se aplică de asemenea propunerilor făcute de persoana majoră înaintea procedurii de curatelă, cu excepția cazului în care este cunoscut faptul că aceasta nu vrea să își mențină aceste propuneri.

(5) În cazul în care persoana majoră nu propune nicio persoană care să poate fi numită curator, la alegerea curatorului trebuie să se țină seama de legăturile de rudenie și de alte legături personale ale persoanei majore, în special de legăturile cu părinții, copiii, soțul sau soția și partenerul înregistrat, precum și de riscul de conflict de interese.

(6) Persoana care exercită curatelă în cadrul activității sale profesionale poate fi numită curator numai în cazul în care nu este disponibilă o altă persoană adecvată și dispusă să asigure în mod voluntar curatela. În cazul în care curatorul are cunoștință de împrejurări din care reiese că persoana majoră poate beneficia de asistență din partea uneia sau mai multor persoane adecvate, dar nu în cadrul exercitării unei activități profesionale, curatorul trebuie să informeze instanța de tutelă cu privire la acest aspect.

(7) În cazul în care o persoană este numită curator pentru prima dată în circumscripția instanței de tutelă, în condițiile prevăzute la alineatul (6) prima teză, instanța trebuie să asculte în prealabil autoritățile competente cu privire la calificarea persoanei alese drept curator și cu privire la verificările care trebuie efectuate în conformitate cu articolul 1 alineatul (1) prima teză a doua alternativă din Vormünder- und Betreuervergütungsgesetz [Legea privind remunerarea tutorilor și a curatorilor]. Autoritatea competentă solicită persoanei să furnizeze un cazier judiciar și un extras din registrul debitorilor.

(8) Atunci când o persoană este numită în condițiile prevăzute la alineatul (6) prima teză, aceasta trebuie să furnizeze o declarație cu privire la numărul și la întinderea activităților de curatelă pe care le asigură cu titlu profesional.

Articolul 1901 Întinderea curatelei, obligațiile curatorului

(1) Curatela include toate activitățile necesare gestionării din punct de vedere legal a problemelor majorului ocrotit în conformitate cu dispozițiile prevăzute în continuare.

(2) Curatorul trebuie să gestioneze problemele majorului ocrotit în concordanță cu interesele acestuia. Interesele majorului ocrotit includ de asemenea posibilitatea organizării vieții acestuia în funcție de dorințele și de concepțiile sale, în limita capacităților acestuia.

(3) Curatorul trebuie să respecte dorințele majorului ocrotit, în măsura în care acest lucru nu contravine intereselor acestuia și i se poate pretinde în mod rezonabil curatorului. Acest aspect este valabil și pentru dorințele exprimate de majorul ocrotit înainte de numirea curatorului, cu excepția cazului în care este cunoscut faptul că acesta nu vrea să își mențină aceste dorințe. Înainte de a se ocupa de probleme importante, curatorul discută cu majorul ocrotit, cu excepția cazului în care acest lucru este contrar intereselor acestuia.

(4) În cadrul atribuțiilor sale, curatorul trebuie să contribuie la utilizarea posibilităților de vindecare, de ameliorare, de prevenire a agravării sau de atenuare a consecințelor bolii ori ale handicapului majorului ocrotit. Atunci când curatela este exercitată cu titlu profesional, în cazurile adecvate, curatorul trebuie să întocmească, la dispoziția instanței, un plan de curatelă la începutul curatelei. În planul de curatelă sunt prezentate obiectivele acesteia și măsurile care se impun în vederea atingerii lor.

(5) În cazul în care curatorul cunoaște împrejurări care permit revocarea curatelei, acesta trebuie să informeze instanța de tutelă cu privire la acest aspect. Același lucru este valabil în ceea ce privește împrejurările care fac posibilă limitarea atribuțiilor sau extinderea acestora, numirea unui curator suplimentar sau dispunerea obținerii unei rezerve de consimțământ (articolul 1903).

Articolul 1902 Reprezentarea majorului ocrotit

În cadrul atribuțiilor sale, curatorul îl reprezintă pe majorul ocrotit pe plan judiciar și extrajudiciar.

bb)

O decizie a unei instanțe în această privință nu este cunoscută. În ceea ce privește problema dacă un curator își poate da consimțământul, Amtsgericht Altötting a statuat următoarele:

„Regulamentul privind protecția datelor reglementează, în principiu, raporturile dintre o persoană fizică («persoana vizată») și un «operator», atunci când sunt prelucrate date cu caracter personal (articolul 4 din RGPD). Cu toate acestea, în temeiul dreptului german, un curator este chiar reprezentantul persoanei vizate și acționează în numele acesteia (articolul 1902 din BGB). Prin urmare, potrivit legislației privind curatela, datele cu caracter personal sunt prelucrate chiar de curator în numele majorului ocrotit, iar nu într-un raport mutual între curator și persoana vizată. Cu toate acestea, în conformitate cu articolul 6 din RGPD, prelucrarea este legală atunci când există consimțământ [articolul 6 alineatul (1) prima teză litera (a)], dar și atunci când [litera (c)] prelucrarea este necesară în vederea îndeplinirii unei obligații legale care îi revine operatorului. În cazul în care curatorul acționează în calitate de curator legal al persoanei vizate, acesta își îndeplinește astfel obligațiile legale pe care le are ca urmare a numirii sale în temeiul legislației privind curatela. În parte, activitățile de curatelă și prelucrarea datelor aferentă acestora [litera (d)] sunt necesare «pentru a proteja interesele vitale ale persoanei vizate sau ale altei persoane fizice». Nu este necesar să se recurgă la aspectul privind «interesele legitime» [litera (f)] utilizat adesea în prezent în mass-media.”

În măsura în care curatorul este numit din sfera personală a persoanei vizate, această activitate ar trebui să intre sub incidența articolului 2 alineatul [(2)] litera (c) din RGPD în cadrul unei activități domestice, independent de faptul că numirea curatorului dă naștere unui raport juridic. Pare discutabil dacă acest lucru este valabil și pentru curatorul profesionist care este totodată avocat.

Potrivit Amtsgericht Hannover, urmând poziția Amtsgericht Altötting, nu există niciun raport mutual în cadrul reprezentării. Întrucât numirea curatorului de către instanță dă naștere unei obligații legale, iar persoana reprezentată dispune și ea în raport cu reprezentantul său, în temeiul legislației privind mandatul, de drepturi și obligații corespunzătoare care sunt concretizate din nou prin articolul 1897 și următoarele din BGB, pare dificil de conceput ca un curator profesionist să nu

aibă obligații în temeiul RGPD. Cu toate acestea, o interpretare largă a activității exclusiv personale sau domestice ar putea justifica acest lucru.

[*omissis*] [drept procesual național privind suspendarea procedurii și caracterul inatacabil al prezentei ordonanțe]

[*omissis*]

Hanovra, 28 iunie 2022

[*omissis*] [mențiune referitoare la conformitatea cu originalul]

DOCUMENT DE LUCRU